

ZER JAKIN BEHAR DUZU?

Sexu bidez transmititutako gaixotasunak

2009KO APRILA

Osakidetza

www.osanet.euskadi.net/sida-hies

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

OSASUN SAILA
DEPARTAMENTO DE SANIDAD

ZER DIRA SEXU BIDEZ TRANSMITTUTAKO GAIXOTASUNAK?

Sexu bidez transmititutako gaixotasunak (**STG**) jarduera sexualaren bitartez (bagina, uzki edo aho bidezko harremanak, eta harreman intimoak) kutsatzen diren infekzioak dira.

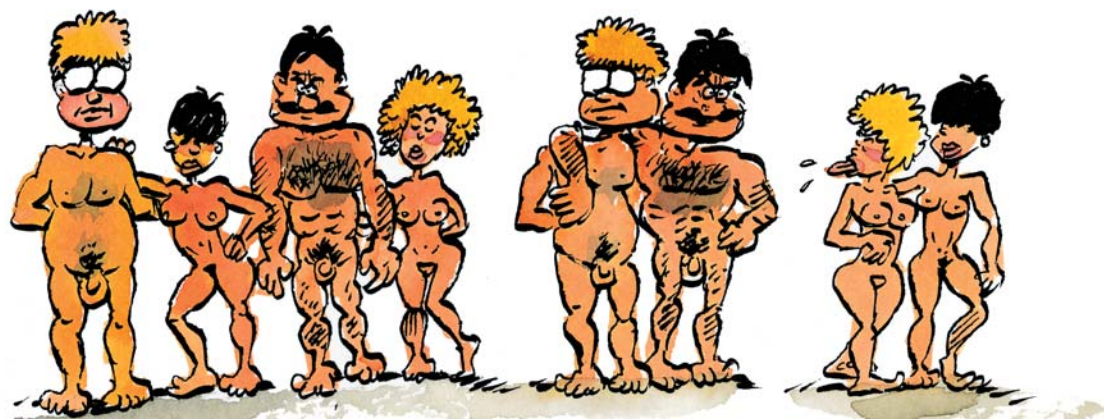
Batez ere sexu-organoetan hazten diren **bakterio, birus, onddo edo parasitoek** eragiten dituzte.

Horietako gaixotasun gehienak modu errazean tratatu eta prebenitu daitezke. Egoki tratatzen ez badira, ondorio larriak izan ditzakete.

STGek batzuetan ultzera eta lesioak eragiten dituzte, GIBaren transmisioa erraz ditzaketenak.

Ez dago STGetarako txertorik (B hepatitis a eta giza papiloma birusarako izan ezik)

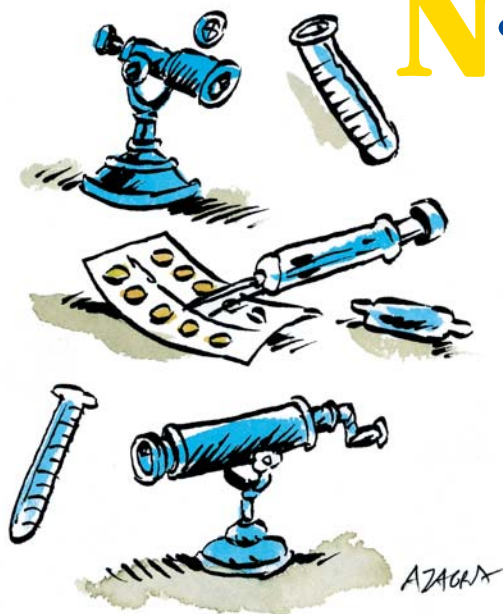

Z EINEK IZAN LEZAKE SEXU BIDEZ TRANSMITTUTAKO
GAIXOTASUN BAT?

Sexualki aktiboa den edozein pertsonak izan dezake STG bat.

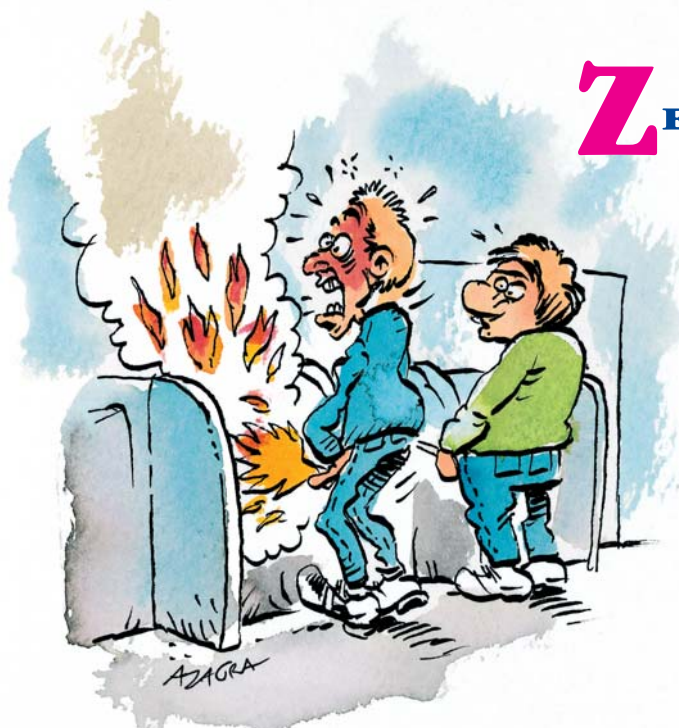

NOLA JAKIN NEZAKE STG BAT DAUKADAN?

Babesik gabeko sexu-harremanak izan badituzu, STG bat daukazu jakiteko modu bakarra medikuarengana joatea da, eta horretarako dauden probak egitea. Horietako infekzio askok ez du ageriko sintomarik.

Z EIN DIRA STG GARRANTZITSUENAK?

Gonorrea: blenorragia edo gonozia izena ere ematen zaio. Sintoma arruntenak ondokoak dira: baginako fluxua gehitzea, jariakinak zakilean edo erresumina pixa egitean. Kasuen %50ean ez dago batere sintomarik. Bagina, uzki edo aho bidezko sexu-harremanetan kutsatzen da; beraz, genitalei ez ezik, ondesteari eta eztarriari ere erasan diezaieke. Antibiotikoekin tratatzen da.

Chlamydia: gonorrearen tankerako sintomak ditu, eta, gaixotasun hori bezala, bagina, uzki eta aho bidezko sexu-harremanetan kutsatzen da. Tratamendua antibiotikoekin egiten da. Kasuen %50etik gora ez dauka inolako sintomarik.

Sifilia: luzaroan sintoma desberdinak eragin ditzakeen bakterioak eragindako STGa da. Hasieran, minik ematen ez duen ultzera bat azaltzen da ukimen-gunean (genitalak, ahoa edo uzkia) eta zenbaitetan ez da ikusten begien bistan. Tratamendua antibiotikoekin egiten da.

Herpes birusa: anpoila mingarriekin agertzen den eta bagina, uzki edo aho bidezko harreman sexualen bidez eta lesionatutako azalarekin kontaktu intimoaz transmititzen den birusa da. Ez du tratamendu sendagarririk, beraz, behin detektatuta, komeni da aldizkako azterketak egitea konplikazioak egon ez dadin.

Giza papilomaren birusa (GPB): barne edota kanpoko genitaletan eta uzki inguruan garatxoez agertzen den birusa da. Bagina, uzki eta ahozko harreman sexualen bidez eta lesionatutako azalarekin kontaktu intimoaz transmititzen da. Infekzio gehienek ez dute sintomarik eta berez desagertzen dira, baina kasu soil batzuetan lepoko minbizia eragin dezakete (utero-lepoan). Gaur egun, minbizi hori kasu gehienetan prebenitzen da txerto-egutegian sartuta dagoen bakuna baten bidez.

B hepatitis: gibela modu kronikoan erasan dezakeen birus batek eragiten du B hepatitis. Batzuetan, zirrosia eta gibelesko minbizia ere sortu ditzake. Sexu eta odolaren bidez edo amarengandik haurraren gaitza transmititzen da. Heldu askok ez dute inolako sintomarik infekzioaren unean. Bada B hepatitisaren aurkako bakuna eraginkorrik, gaur egun gure Erkidegoko txerto-egutegian sartuta dagoena.

B hepatitisaren sexu bidez ere kutsatzen da, baina prebenitu daiteke. Txerta zaituz!

GIB/HIESa: koitodun sexu-harremanak GIBa transmititzeko arriskuzko jarduerak dira. Aho bidezko harremanetan arriskua txikiagoa den arren, transmititu daitezke. Beste transmisio-bide batzuk hauek dira: odola eta amarengandik haurraren gaitza. Infektatu ondoren, gehienetan, ez da sintomarik azaltzen urteetan.

ZER KONPLIKAZIO SOR LITZAKETE STGEK MODU EGOKIAN TRATATU EZEAN?

- Antzutasuna.

- Gorputzeko beste organo batzuei (artikulazioak, bihotza edo nerbio-sistema) erasaten dieten **infekzio** larriak.

- Haurdun daudenak kutsatuz gero, **abortuak**, pisu gutxiko jaioberriak eta erditze goiztiarrak.

- Zenbait kasutan **jaioberriei kutsa dakieke**.

- **Tumore** mota batzuek giza papilomaren birusarekin (GPB) zerikusia dute. Beraz, beharrezkoa da aldizkako azterketak egitea.

Baginako fluxua gehitzea, zakilean jariakinak izatea, pixa egitean erresumina sentitzea edo genitaletan mina edo lesioak izatea STG bat dagoen sintoma izan daiteke.

PRESERBATIBOAK ERABILTZEAK BABESTEN AL DU **SEXU BIDEZ TRANSMITITUTAKO GAIXOTASUNETATIK?**

Sexualki aktiboak diren pertsonentzat preserbatiboak modu egokian erabiltzea STGak prebenitzeko neurri eraginkorrena da. Erabat eraginkorra izango bada, **sexu-harreman guztietan** erabili behar da, hasieratik bukaera arte. Herpes edo giza papiloma birusa (GPB) kasuetan, kutsatzeko aukerak murriztu egiten dira, baina ez guztiz.

STG BAT BALDIN BADAUKAT, ESAN BEHAR AL DIOT NIRE BIKOTEKIDEARI ?

STG bat baldin badaukazu, **beharrezkoa da** zure bikotekideari edo bikotekideei jakinaraztea, azterketa bat egin diezaieten, eta eurek ere infekzioa izanez gero, modu egokian tratatu ahal izateko.

GIZONEZKOENTZAKO PRESERBATIBOAREN ALTERNATIBARIK BA AL DAGO?

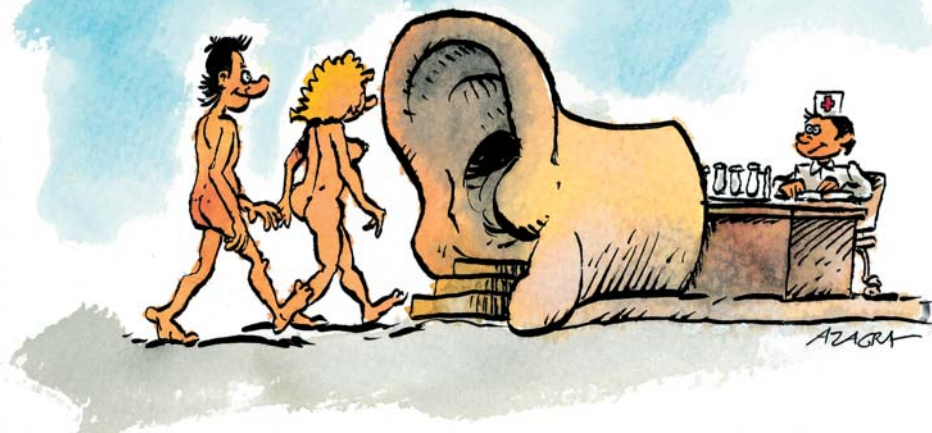
BAI. Emakumezkoentzako preserbatiboa
gizonezkoentzako bezain eraginkorra da.

*Gizonezkoentzako eta emakumezkoentzako
preserbatiboak ez dira batera erabili behar.*

ZER EGIN BEHAR DUT STG BAT DUDALA USTE BADUT ?

STG bat duzula uste baduzu, zure familia-medikuarekin jarri harremanetan edo, nahiago baduzu, hauetako zentro batera joan zaitezke:

STGen Zerbitzua. Bilbo.

Tel.: 946 00 69 69

STGen Kontsulta. Donostia.

Tel.: 943 00 64 64

Informazio gehiago nahi izanez gero,
943 00 64 64 telefonora deitu, edo
ondoko web-orria kontsultatu dezakezu:
www.osanet.euskadi.net/sida-hies